

Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра загального мовознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан філологічного
факультету
С.М.Пилипчук
“30” серпня 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО МОВОЗНАВСТВА

галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u>
спеціальність	<u>035 Філологія</u>
спеціалізації	<u>035.04 Германські мови та літератури</u> (переклад включно) <u>035.05 Романські мови та літератури</u> (переклад включно) <u>035.08 Класичні мови та літератури</u> (переклад включно)
факультет	<u>іноземних мов</u>

Львів – 2016 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до мовознавства» для студентів за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізаціями 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно), 035.05 Романські мови та літератури (переклад включно), 035.08 Класичні мови та літератури (переклад включно). – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. –15 с.

Розробник: Гонтарук Л.В., доцент кафедри загального мовознавства,
канд. філол. наук

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри загального мовознавства.

Протокол від “30” серпня 2016 року № 1.

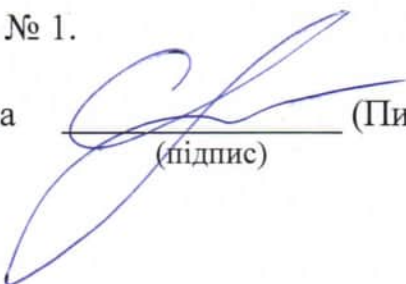
Завідувач кафедри загального мовознавства

_____
(підпис) (Бацевич Ф.С.)

“30” серпня 2016 року

Затверджено Вченою радою філологічного факультету.

Протокол від “30” серпня 2016 року № 1.

Голова
_____
(підпис) (Пилипчук С.М.)

“30” серпня 2016 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<u>денна форма навчання</u>	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки	Нормативна	
	Спеціальність: 035 Філологія		
Модулів – 2	Спеціалізації: 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно) 035.05 Романські мови та літератури (переклад включно) 035.08 Класичні мови та літератури (переклад включно)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,6	<u>Освітньо-кваліфікаційний рівень:</u> Бакалавр	Лекції	
		16 год.	
		Практичні, семінарські	
		16 год.	
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
58 год.			
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: іспит			

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – ознайомити слухачів з: 1) найважливішими поняттями мовознавства, 2) дати уявлення про природу та суть мови, 3) познайомити з природою мовного знака, 4) дати студентам основні знання щодо структури, ієрархічності будови мови, а також основних методів її вивчення.

Завдання – ознайомити студентів із теоретичними положеннями мовознавства:

1. Визначити предмет і об'єкт вивчення мовознавства, проблематику досліджень.

2. Познайомити слухачів із різними поглядами на мову, з різним розумінням її походження та суті.

3. Розглянути структурні рівні мови.

4. Показати зв'язок мовознавства з іншими науками.

5. З'ясувати характер відмінностей між одиницями мовного рівня.

6. Познайомити студентів з історією письма.

7. Розглянути різні класифікації мов світу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: 1) основні проблеми і напрями сучасного мовознавства; 2) сутність системно-структурного підходу до мови; 3) особливості семіотичного аспекту мовознавства; 4) основні проблеми менталінгвістики, особливості співвідношення мови і мислення; 5) сутність дихотомії „мова” і „мислення”; 6) критерії розрізнення фонетики і фонології, специфіку їх проблематики; 7) аспекти вивчення лексики: ономазіологію, семасіологію, етимологію; 8) основні поняття та категорії граматики, особливості їх вияву у мовах різної будови; 9) основні риси історичного мовознавства; 10) типи класифікації мов світу; 11) історичні та сучасні типи письма;

вміти: 1) розрізняти одиниці різних мовних рівнів у різних контекстних умовах; 2) давати правильні визначення лінгвістичних термінів, передбачених програмою; 3) класифікувати мовні одиниці, застосовуючи різні методи лінгвістики; 4) розпізнавати різні типи мовних знаків; 5) аналізувати звуки мов світу в аспектах акустичному, артикуляційному та функціональному; 6) характеризувати лексичні одиниці різних мов з боку семасіології та ономазіології; 7) визначати особливості граматичної будови різних мов світу; 8) виявляти ізоморфізм мовних рівнів; 9) застосовувати методи лінгвістичних досліджень для аналізу одиниць різних рівнів мови та мовлення; 10) визначати місце мови за генеалогічною та типологічною класифікаціями мов світу.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ до мовознавства як навчальна дисципліна. Природа, сутність, функції та будова мови. Фонетика. Граматика.

Тема 1. Мовознавство як наука.

- 1.1. Об'єкт та предмет дослідження мовознавства. Мовні універсалії.
- 1.2. Коротка історія формування мовознавства
- 1.3. Аспекти та розділи мовознавства
- 1.4. Загальне мовознавство. Об'єкт та предмет дослідження
- 1.5. Галузі мовознавства
- 1.6. Методи дослідження мови
- 1.7. Поняття про синхронію та діахронію
- 1.8. Зв'язок лінгвістики з іншими науками

Тема 2 . Загальні питання мовознавства.

- 2.1. Функції мови
- 2.2. Мова і мовлення.
- 2.3. Мова і мислення. Їхній взаємозв'язок. Типи мислення.
- 2.4. Погляди на мову та її сутність.
- 2.5. Мова як універсальна знакова система. Характеристика мовного знака.
- 2.6. Система та структура мови.
- 2.7. Мовні рівні, одиниці мови та їхні функції.
- 2.8. Типи відношень у структурі мови.

Тема 3. Фонетика і фонологія. Фонетичні процеси. Фонетичні одиниці та засоби.

- 3.1. Фонетика як розділ мовознавства. Завдання, які вирішує ця дисципліна.
- 3.2. Три аспекти вивчення звуку.
- 3.3. Принципи класифікації голосних звуків.
- 3.4. Принципи класифікації приголосних звуків.
- 3.5. Різниця між звуком, фонемою і буквою.
- 3.6. Інтегральні та диференційні ознаки фонем.
- 3.7. Позиції фонем: сильна і слабка.
- 3.8. Інваріант, варіант і варіація фонем.
- 3.9. Типи опозицій фонем.
- 3.10. Фонетичні історичні та синхронні процеси. Фонетичні закони.
- 3.11. Позиційні зміни звуків.
- 3.12. Комбінаторні зміни звуків.
- 3.13. Склад. Теорії, які пояснюють природу складу.
- 3.14. Наголос і його типи.
- 3.15. Інтонація.

Тема 4. Граматика. Основні категорії граматики.

- 4.1. Граматика як розділ мовознавства.
- 4.2. План змісту і план вираження у граматиці.
- 4.3. Граматичні категорії.
- 4.4. Граматичні значення.
- 4.5. Граматична форма.
- 4.6. Граматичний спосіб.
- 4.7. Типи граматичних способів.
- 4.8. Лексико-граматичні категорії.

Тема 5. Морфема і словоформа. Словосполучення і речення.

- 5.1. Відмінність між поняттєвими та граматичними категоріями.
- 5.2. Відмінність між граматичним і лексичним значенням.
- 5.3. Поняття про морфему, типи морфем
- 5.4. Частини мови, критерії їх виділення.
- 5.5. Розуміння речення у лінгвістиці.
- 5.6. Типи речень і типи зв'язків у реченні та словосполученні.
- 5.7. Синтагма.
- 5.8. Тема та рема.
- 5.9. Словотвір.

Змістовий модуль 2. Лексикологія. Класифікації мов. Письмо. Закони розвитку мови.

Тема 6. Лексикологія. Семасіологія. Ономасіологія та фразеологія. Структура лексико-семантичного рівня.

- 6.1. Лексикологія як розділ мовознавства. Широке та вузьке розуміння терміна.
- 6.2. Предмет вивчення лексикології. Поняття про лексему.
- 6.3. Термін „слово” в граматиці та лексикології.
- 6.4. Відмінність терміна „слово” від терміна „лексема”.
- 6.5. Поняття та лексичне значення слова.
- 6.6. Елементи семантичної структури слова.
- 6.7. Типи лексичних значень.
- 6.8. Семантичні процеси.
- 6.9. Основні типи переносу значення слова.
- 6.10. Лексико-семантичні та лексико-тематичні групи, семантичне поле.
- 6.11. Внутрішня форма слова. Деетимологізація, народна етимологія, катахреза.
- 6.12. Лексикалізація. Фразеологізми. Різниця між термінами „лексикалізоване словосполучення” та фразеологізм.
- 6.13. Класифікація фразеологізмів.

Тема 7. Мовна типологія.

- 7.1. Типологічна класифікація мов.
- 7.2. Генеалогічна класифікація мов.

7.3. Ареальна класифікація мов.

7.4. Функціональна та соціолінгвістична класифікація мов.

Тема 8. Письмо. Закони розвитку мови.

8.1. Історія письма, причини його виникнення.

8.2. Типи письма.

8.3. Фонографія: поскладове та позвукове письмо.

8.4. Алфавіти. Їхнє походження та історія функціонування.

8.5. Зовнішні закони розвитку мови.

8.6. Внутрішні закони розвитку мови.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма					Заочна форма						
	усь ого	у тому числі				усьог о	у тому числі					
л		п	л а б	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Вступ до мовознавства як навчальна дисципліна. Природа, сутність, функції та будова мови. Фонетика. Граматика.												
Тема 1. Мовознавство як наука.	10	2	2			6						
Тема 2. Загальні питання мовознавства.	10	2	2			6						
Тема 3. Фонетика і фонологія. Фонетичні процеси. Фонетичні одиниці та засоби.	16	2	2			12						
Тема 4. Граматика. Основні категорії граматики.	8	2	2			4						
Тема 5. Морфема і словоформа. Словосполучення і речення.	10	2	2			6						
Разом за змістовим модулем 1	54	10	10			34						
Модуль 2 .												
Змістовий модуль 2. Лексикологія. Класифікації мов. Письмо. Закони розвитку мови.												

Тема 6. Лексикологія. Семасіологія. Ономасіологія та фразеологія. Структура лексико- семантичного рівня.	14	2	2			10					
Тема 7. Мовна типологія.	12	2	2			8					
Тема 8. Письмо. Закони розвитку мови.	10	2	2			6					
Разом за змістовим модулем 2	36	6	6			24					
Усього годин	90	16	16			58					

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Мовознавство як наука.	2
2	Загальні питання мовознавства.	2
3	Фонетика і фонологія. Фонетичні процеси. Історичні та синхронні фонетичні процеси. Позиційні та комбінаторні процеси. Фонетичні одиниці та засоби.	2
4	Граматика. Основні категорії граматики.	2
5	Морфема і словоформа. Словосполучення і речення.	2
6	Лексикологія. Поняття. Лексичне значення слова. подібності та відмінності. Семасіологія. Ономасіологія та фразеологія. Структура лексико-семантичного рівня.	2
7	Типологічна класифікація мов. Ареальна класифікація мов. Генеалогічна класифікація мов. Функціональна та соціолінгвістична класифікація мов.	2
8	Письмо. Закони розвитку мови.	2
	Разом	16

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія формування мовознавства як науки. Зв'язок лінгвістики з іншими науками. Галузі мовознавства.	6

Методи дослідження мови.		
2	Функції мови. Погляди на мову та її сутність. Поняття про літературну мову. Специфіка розвитку різних рівнів мовної структури.	6
3	Фізичний аспект. Фізіологічний аспект. Принципи класифікації голосних та приголосних звуків. Поняття фонем в різних фонологічних школах. Фонетичне членування мовленнєвого потоку. Основні теорії складу: експіраторності Р.Стетсона, сонорності О.Єсперсена, теорія Л.В.Щерби. Наголос і його види. Інтонія, основні типи. Фонетичний такт (О.О.Потебня).	12
4	Типи граматичних способів. Історична змінність способів і засобів вираження граматичних значень.	4
5	З історії питання про частини мови. Частини мови у різних мовах світу. Типи речень і типи зв'язків у реченні та словосполученні. Предикативність і модальність. Синтагма. Тема та рема. Словотвір.	6
6	Термін „слово”. відмінність слова від фонем, морфем, словосполучення та речення. Причини історичних змін у лексиці. Історична лексикологія та етимологія. Системні та структурні зв'язки на лексичному рівні. Гіперогіпонімія і лексична конверсія. Основні типи переносу значення слова: метафора, метонімія, синекдоха. Поняття лексикографії. Типи словників.	10
7	Загальна характеристика мов світу. Порівняльне вивчення мов. Вклад братів Шлегелів та Гумбольдта у створення типологічної класифікації мов. Вклад Боппа, Раска і Востокова у справу становлення порівняльно-історичного методу. Основні методи аналізу мовного матеріалу, які застосовуються у генеалогічній класифікації мов	8
8	Пристаювання різних типів письма для передачі звуків у мовах-реципієнтах. Поняття про субстрат, суперстрат, адстрат, мови койне.	6
Разом		58

7. Методи навчання

За типом пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, проблемний виклад, частково-пошуковий (евристичний) метод, дослідницький метод.

За дидактичними завданнями: словесні – лекція, бесіда, навчальна дискусія; наочні – ілюстрація, демонстрація; практичні – вправи, робота з текстом, спостереження над мовними явищами.

8. Методи контролю

Контроль засвоєння матеріалу включає:

1) Поточний контроль:

- модульні контрольні роботи (поточне тестування) за двома змістовими модулями;
- оцінка роботи студентів на практичних заняттях: усних розгорнутих відповідей, виконання вправ (лінгвістичних задач), участі в дискусіях. Також здійснюється перевірка результатів письмової самостійної роботи студентів: укладання словника лінгвістичних термінів; підготовка рефератів.

2) Підсумковий контроль: іспит (підсумкове тестування та усне опитування).

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання роботи студента здійснюється за схемою:

1. Максимальна оцінка, яку може отримати студент, – 100 балів, з них 50 – за роботу впродовж семестру, 50 – за знання, продемонстровані на іспиті.
2. Робота студента впродовж семестру оцінюється за показниками:
  - а) робота на практичних заняттях – 20 балів;
  - б) дві модульні контрольні роботи (поточне тестування) по 15 балів – 30 балів.
3. Підсумковий контроль (іспит) проводиться в комбінованій (усній і письмовій) формі. Студент повинен письмово виконати практичне завдання, яке оцінюється 30 балами, а також усно відповісти на 2 теоретичні питання, кожне з яких оцінюється 10 балами.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота		Робота на практичних заняттях	Підсумковий тест та усне опитування (іспит)	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2			
Т.1-Т.5	Т.6-Т.8			
15	15	20	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81-89	B	добре	
71-80	C		
61-70	D	задовільно	
51-60	E		
21-50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. *Гонтарук Л.В.* Науково-методичні рекомендації до «Вступу до мовознавства». – Львів, 2015. – 32 с.
3. *Бацевич Ф. С., Сваричевська Л. Ю.* Тестові завдання до курсу “Вступ до мовознавства”. — Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2004.— 126 с.
4. Комплект завдань для модульних контрольних робіт.
5. Плани практичних занять та методичні вказівки до їх виконання.
6. Комплект екзаменаційних білетів.

14. Рекомендована література Базова

1. Білецький А.О. Про мову й мовознавство. — К., 1997.
2. Бондарко Л.В., Вербицкая Л.А., Гордина М.В. Основы общей фонетики. — СПб., 1991.
3. Будагов Р.А. Введение в науку о языке. — М., 1965.
4. Булаховский Л.А. Введение в языкознание. — М., 1954.
5. Булаховський Л.А. Нариси з загального мовознавства. — К., 1959.

6. Введение в языкознание. Хрестоматия. — М., 2000.
7. Головин Б.Н. Введение в языкознание. — М., 1983.
8. Донець Л.С, Мацько Л.І. Вступ до мовознавства: Практикум. — К., 1989.
9. Дорошенко С.І., Дудик П.С Вступ до мовознавства. — К., 1974.
10. Зиндер Л.Р. Общая фонетика. — М., 1979.
11. Калиновий М.Я. Вступ до мовознавства. — К.— Львів, 1947.
12. Камчатнов А.М., Николина М.А. Введение в языкознание. — М., 1999.
13. Карпенко Ю.О. Вступ до мовознавства. — К.; Одеса, 1991.
14. Касевич В.Б. Элементы общей лингвистики. — М., 1977.
15. Кодухов В.И. Введение в языкознание. — М., 1987.
16. Кочерган М.П. Вступ до мовознавства. — К., 2000.
17. Кочергина В.А. Введение в языковедение. — М., 1991.
18. Лайонз Дж. Введение в теоретическую лингвистику. — М., 1978.
19. Маслов Ю.С. Введение в языкознание. — М., 1987.
20. Матусевич М.И. Введение в общую фонетику. — Л., 1959.
21. Норман Б.Ю. Сборник задач по введению в языкознание: Учебное пособие. — Минск, 1989.
22. Норман Б.Ю., Павленко Н.А. Введение в языкознание: Хрестоматия. — Минск, 1977.
23. Перетрухин В.Н. Введение в языкознание. — Воронеж, 1972.
24. Плунгян В.А. Почему языки такие разные. — М., 1996.
25. Потапенко О.І. Цікаве мовознавство. — Біла Церква, 1996.
26. Реформатский А.А. Введение в языковедение. — М., 1996.
27. Рождественский Ю.В. Введение в общую филологию. — М., 1979.
28. Росетті А. Вступ до фонетики. — К., 1974.
29. Скалозуб Л.Г. Вступ до мовознавства: Скорочений конспект лекцій. — Ч. 1. — К., 1971; Ч.2. — К., 1973.
30. Сосюр Ф. де. Курс загальної лінгвістики. — К., 1998.
31. Степанов Ю.С. Основы общего языкознания. — М., 1975.
32. Ющук І.П. Вступ до мовознавства. — К., 2000.

Допоміжна

1. Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов. — М., 1969.
2. Вахек Й. Лингвистический словарь Пражской лингвистической школы. — М., 1964.
3. Ганич Д.І., Олійник І.С. Словник лінгвістичних термінів. — К., 1985.
4. Доленко М.Т. Вступ до мовознавства: Збірник вправ і завдань. — К., 1975.
5. Кротевич Є.В., Родзевич Н.С. Словник лінгвістичних термінів. — К., 1957.
6. Кубрякова Е.С., Демьянков В.З., Панкрац Ю.Г., Лузина Л.Г. Краткий словарь когнитивных терминов. — М., 1996.
7. Левицький Ю.М. Мови світу: Енциклопедичний довідник. — Львів, 1998.

8. Лингвистический энциклопедический словарь / Гл. ред. В.Н.Ярцева. – М., 1990.
9. Марузо Ж. Словарь лингвистических терминов. – М., 1960.
10. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: В. М. Русанівський та інші.- К.: Українська енциклопедія, 2000.
11. Штерн І.Б. Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики. – К., 1998.
12. Encyklopedia językoznawstwa ogólnego.–Wrocław; Warszawa; Kraków.– 1993.

12. Інформаційні ресурси

1. Лінгвістичний портал MOVA.info <http://www.mova.info>
2. Wikipedia. <http://www.wikipedia.org>
3. Український лінгвістичний портал <http://www.ulif.org.ua/ulif/>
4. Портал української мови та культури <http://slovnyk.net/>
5. https://pidruchniki.com/1222090548043/dokumentoznavstvo/vstup_do_mo_voznavstva
6. [http:// www.academia.edu](http://www.academia.edu)

Питання на іспит

1. Мовознавство як наука. Об'єкт та предмет дослідження мовознавства. Мовні універсалії.
2. Коротка історія формування мовознавства
3. Аспекти та розділи мовознавства
4. Загальне мовознавство. Об'єкт та предмет дослідження
5. Галузі мовознавства
6. Методи дослідження мови
7. Поняття про синхронію та діахронію
8. Зв'язок лінгвістики з іншими науками
9. Функції мови
10. Мова і мовлення.
11. Мова і мислення. Їхній взаємозв'язок. Типи мислення.
12. Погляди на мову та її сутність.
13. Мова як універсальна знакова система. Характеристика мовного знака.
14. Система та структура мови.
15. Мовні рівні, одиниці мови та їхні функції.
16. Типи відношень у структурі мови.
17. Фонетика як розділ мовознавства. Завдання, які вирішує ця дисципліна.
18. Три аспекти вивчення звука.
19. Принципи класифікації голосних звуків.
20. Принципи класифікації приголосних звуків.
21. Різниця між звуком, фонемою і буквою.
22. Інтегральні та диференційні ознаки фонем.
23. Позиції фонем: сильна і слабка.
24. Інваріант, варіант і варіація фонем.
25. Типи опозицій фонем.
26. Фонетичні історичні та синхронні процеси. Фонетичні закони.
27. Позиційні зміни звуків.
28. Комбінаторні зміни звуків.
29. Склад. Теорії, які пояснюють природу складу.
30. Наголос і його типи.
31. Інтоніяція.
32. Граматика як розділ мовознавства.
33. План змісту і план вираження у граматиці.
34. Граматичні категорії.
35. Граматичні значення.
36. Граматична форма.
37. Граматичний спосіб. Типи граматичних способів.
38. Лексико-граматичні категорії.
39. Відмінність між поняттєвими та граматичними категоріями.

40. Відмінність між граматичним і лексичним значенням.
41. Поняття про морфему, типи морфем
42. Частини мови, критерії їх виділення.
43. Розуміння речення у лінгвістиці.
44. Типи речень і типи зв'язків у реченні та словосполученні.
45. Синтагма.
46. Тема та рема.
47. Словотвір.
48. Лексикологія як розділ мовознавства. Широке та вузьке розуміння терміна.
49. Предмет вивчення лексикології. Поняття про лексему.
50. Термін „слово” в граматиці та лексикології.
51. Відмінність терміна „слово” від терміна „лексема”.
52. Поняття та лексичне значення слова.
53. Елементи семантичної структури слова.
54. Типи лексичних значень.
55. Семантичні процеси.
56. Основні типи переносу значення слова.
57. Лексико-семантичні та лексико-тематичні групи, семантичне поле.
58. Внутрішня форма слова. Деетимологізація, народна етимологія, катахреза.
59. Лексикалізація. Фразеологізми. Різниця між термінами „лексикалізоване словосполучення” та фразеологізм.
60. Класифікація фразеологізмів.
61. Типологічна класифікація мов
62. Генеалогічна класифікація мов.
63. Ареальна класифікація мов.
64. Функціональна та соціолінгвістична класифікація мов.
65. Історія письма, причини його виникнення.
66. Типи письма.
67. Алфавіти. Їхнє походження та історія функціонування.
68. Внутрішні та зовнішні закони розвитку мови